

# Jak zorganizować imprezę plenerową dostępną dla osób ze zróżnicowanymi potrzebami

## PORADNIK



# Spis treści

Wstęp .....	3
1 Osoby starsze .....	4
2 Osoby z niepełnosprawnością ruchową (w tym na wózkach inwalidzkich) .....	4
3 Osoby głuche i niedosłyszające .....	5
4 Osoby niewidome i niedowidzące .....	6
5. Osoby z niepełnosprawnością intelektualną .....	6
6. Osoby autystyczne .....	7
7. Opiekunowie małych dzieci .....	7
8. Inne osoby ze zróżnicowanymi potrzebami .....	8
Podsumowanie .....	9

# Wstęp

Organizacja imprezy plenerowej to zawsze wyzwanie – wymaga planowania, kreatywności i uwzględnienia różnych potrzeb uczestników. Jednak gdy impreza ma być dostępna dla osób ze zróżnicowanymi potrzebami, wyzwanie to staje się jeszcze bardziej złożone, ale również niezwykle istotne i satysfakcjonujące. Każdy uczestnik, bez względu na swoje możliwości fizyczne, sensoryczne, intelektualne czy społeczne, powinien czuć się mile widziany i mieć możliwość w pełni korzystać z oferowanych atrakcji. Takie podejście jest nie tylko wyrazem empatii i odpowiedzialności, ale także krokiem w kierunku budowy społeczeństwa inkluzywnego, w którym wszyscy mogą czuć się częścią wspólnoty.

Współczesne standardy dostępności zakładają, że imprezy powinny uwzględniać potrzeby zarówno osób starszych, jak i tych z różnymi rodzajami niepełnosprawności. Dotyczy to również opiekunów małych dzieci, którzy często potrzebują wsparcia, by swobodnie uczestniczyć w wydarzeniach kulturalnych czy rozrywkowych. Każda z tych grup ma specyficzne wymagania, które należy uwzględnić już na etapie planowania. Dostępność to jednak nie tylko dostosowanie fizyczne, takie jak rampy czy toalety dla osób na wózkach, ale także organizacyjne – od odpowiedniego harmonogramu po wsparcie wolontariuszy.

Ten poradnik ma na celu pomóc Ci w zrozumieniu, jak krok po kroku zorganizować imprezę plenerową, która będzie przyjazna i otwarta dla wszystkich. Przedstawiamy praktyczne porady, które można dostosować do różnych rodzajów wydarzeń, niezależnie od ich skali. Pamiętaj, że każde działanie na rzecz większej dostępności to krok w stronę równości i budowania relacji opartych na szacunku i zrozumieniu. Twoje zaangażowanie może uczynić wydarzenie nie tylko wyjątkowym, ale przede wszystkim dostępnym i niezapomnianym dla każdego uczestnika.

# 1. Osoby starsze

## 1. Zapewnij wygodne miejsca do siedzenia

- Zadbaj o wystarczającą liczbę ław, krzeseł i stref odpoczynku w cieniu, aby osoby starsze mogły odpocząć.

## 2. Ułatw dostęp do toalet

- Toalety powinny być blisko głównych stref wydarzenia, łatwo dostępne i oznaczone czytelnymi tablicami.

## 3. Zadbaj o równe i stabilne nawierzchnie

- Chodniki, ścieżki i trawniki powinny być przystosowane, by uniknąć ryzyka potknięcia się lub trudności w poruszaniu.

## 4. Organizuj wydarzenia o odpowiedniej porze

- Preferowane są godziny dzienne, kiedy osoby starsze są bardziej aktywne i nie ma problemu z oświetleniem.

## 5. Zapewnij personel gotowy do pomocy

- Warto, by obsługa była przeszkolona w udzielaniu wsparcia osobom starszym, np. przy poruszaniu się po terenie.

# 2. Osoby z niepełnosprawnością ruchową (w tym na wózkach inwalidzkich)

## 1. Zaprojektuj dostępne ścieżki i wejścia

- Wszystkie trasy powinny być utwardzone, szerokie i pozbawione przeszkód, takich jak stopnie czy nierówności.

## 2. Zadbaj o dostępność scen i stoisk

- Zainstaluj rampy, aby osoby na wózkach mogły swobodnie uczestniczyć w wydarzeniu, także na scenie, jeśli to możliwe.

### **3. Udostępnij toalety dostosowane do wózków**

- Przenośne toalety muszą być wyposażone w odpowiednio szerokie drzwi i poręcze wewnętrzne.

### **4. Przygotuj strefy z dobrym widokiem**

- Wyznacz miejsca w pierwszych rzędach lub specjalne platformy widokowe dla osób na wózkach.

### **5. Oferuj transport pomocniczy**

- Na dużym terenie imprezy warto zorganizować transport w formie meksów lub innych pojazdów przystosowanych dla osób z ograniczeniami ruchowymi.

## **3. Osoby głuche i niedosłyszące**

### **1. Zapewnij tłumacza języka migowego**

- Tłumacz powinien być obecny na scenie i tłumaczyć wszystkie ogłoszenia oraz wystąpienia na język migowy.

### **2. Stosuj wizualne oznaczenia i komunikaty**

- Wszystkie informacje powinny być wyświetlane na dużych ekranach w formie napisów lub grafik.

### **3. Zapewnij pętle indukcyjne**

- W miejscach występów użycie pętli indukcyjnych poprawi jakość dźwięku dla osób korzystających z aparatów słuchowych.

### **4. Oferuj materiały informacyjne w formie pisemnej**

- Ulotki, programy wydarzenia i mapki powinny być dostępne w czytelnej formie drukowanej.

### **5. Unikaj hałasu w tle**

- Nadmierny hałas może utrudniać odbiór dźwięku osobom niedosłyszącym, nawet jeśli korzystają z aparatów słuchowych.

## 4. Osoby niewidome i niedowidzące

### 1. Zatrudnij przewodników lub wolontariuszy

- Ułatwienie poruszania się po terenie imprezy dzięki osobom, które będą służyły wsparciem, znacząco podniesie komfort uczestników.

### 2. Zastosuj kontrastowe oznaczenia

- Wszystkie tablice, mapy i oznaczenia powinny mieć wyraźny kontrast i duże litery.

### 3. Zapewnij dostęp do audiodeskrypcji

- Dla osób niewidomych warto udostępnić komentarz opisujący przebieg wydarzeń w czasie rzeczywistym.

### 4. Oznacz niebezpieczne miejsca

- Przeszkody, takie jak krawężniki czy schody, muszą być oznaczone wypukłymi lub kontrastowymi elementami.

### 5. Udostępnij materiały w formie brajlowskiej lub audio

- Broszury informacyjne i program imprezy powinny być dostępne w wersji dotykowej lub jako nagranie audio.

## 5. Osoby z niepełnosprawnością intelektualną

### 1. Stosuj prosty i zrozumiały język

- Informacje powinny być przekazywane w jasnej, nieskomplikowanej formie, zarówno w mowie, jak i na piśmie.

### 2. Zapewnij strefy spokoju

- Miejsca wyciszenia pozwolą osobom z nadwrażliwością sensoryczną odpocząć od hałasu i tłumy.

### 3. Przygotuj przewodników lub opiekunów

- Obsługa powinna być przeszkolona w kontaktach z osobami z niepełnosprawnością intelektualną.

#### **4. Wyraźnie oznacz miejsca kluczowe**

- Toalety, punkty informacyjne i strefy odpoczynku muszą być łatwe do znalezienia dzięki czytelnym symbolom.

#### **5. Organizuj aktywności dostosowane do różnych poziomów sprawności**

- Upewnij się, że program wydarzenia uwzględnia aktywności o różnym stopniu trudności i zaangażowania.

## **6. Osoby autystyczne**

### **1. Zminimalizuj intensywne bodźce sensoryczne**

- Ogranicz jasne światła, głośne dźwięki i tłok w kluczowych strefach wydarzenia.

### **2. Udostępnij mapę sensoryczną terenu**

- Opisz miejsca bardziej i mniej obciążające sensorycznie, by uczestnicy mogli świadomie planować swoje ruchy.

### **3. Stwórz strefy ciszy**

- Wyznacz miejsca, gdzie można się wyciszyć i odpocząć od nadmiaru bodźców.

### **4. Informuj o przebiegu wydarzenia**

- Harmonogram i plan imprezy powinny być jasne i przewidywalne, by zmniejszyć niepokój związany z nieznanym.

### **5. Zapewnij obecność asystentów**

- Wolontariusze powinni być przeszkoleni w udzielaniu pomocy osobom z autyzmem w razie potrzeby.

## **7. Opiekunowie małych dzieci**

### **1. Zorganizuj strefy dla dzieci**

- Plac zabaw, miejsce do zabaw ruchowych czy kącik z zabawkami to przestrzenie, które zajmą dzieci na czas wydarzenia.

## **2. Zapewnij przewijaki i miejsca do karmienia**

- Specjalne strefy dla rodziców pozwolą na komfortowe zajęcie się dziećmi.

## **3. Ułatw poruszanie się z wózkami dziecięcymi**

- Ścieżki powinny być szerokie i utwardzone, aby umożliwić wygodne przemieszczanie się.

## **4. Udostępnij bezpieczne miejsca do odpoczynku**

- Rodzice z małymi dziećmi często potrzebują spokojnego miejsca na regenerację.

## **5. Zapewnij krótkie atrakcje dla dzieci**

- Program powinien uwzględniać aktywności dostosowane do uwagi i energii najmłodszych.

# **8. Inne osoby ze zróżnicowanymi potrzebami**

## **1. Stwórz dostępny punkt informacji**

- Obsługa punktu powinna być przeszkolona w udzielaniu pomocy osobom o różnych potrzebach.

## **2. Zapewnij elastyczność programu**

- Uwzględnij możliwość dostosowania atrakcji do nieprzewidzianych sytuacji.

## **3. Ułatw dostęp do wody i jedzenia**

- Punkty gastronomiczne powinny być łatwo dostępne dla wszystkich.

## **4. Zapewnij opaski identyfikacyjne dla osób potrzebujących szczególnej opieki**

- Ułatwią one szybkie zidentyfikowanie i udzielenie pomocy w razie potrzeby.

## **5. Prowadź kampanię informacyjną o dostępności**

- Wszyscy uczestnicy powinni być świadomi, że wydarzenie jest inkluzywne i jakie udogodnienia oferuje.



## Podsumowanie

Organizacja dostępnej imprezy plenerowej to nie tylko obowiązek wynikający z przepisów, ale przede wszystkim wyraz szacunku dla różnorodności i potrzeby budowania wspólnoty. Uwzględnienie osób ze zróżnicowanymi potrzebami – starszych, osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności, opiekunów małych dzieci i innych – to działanie, które realnie zmienia ich doświadczenie i sprawia, że mogą w pełni uczestniczyć w wydarzeniach kulturalnych, rozrywkowych czy edukacyjnych. Dzięki temu każda impreza staje się okazją do zbliżenia ludzi, niezależnie od ich indywidualnych ograniczeń.

Praca nad dostępnością wymaga wrażliwości, uwagi i czasem dodatkowych zasobów, ale efekty są tego warte. Uczestnicy poczują się docenieni, mile widziani i włączeni w społeczność, co wpłynie na ich pozytywne postrzeganie zarówno samego wydarzenia, jak i organizatorów. Co więcej, poprzez dostosowanie swojej imprezy do potrzeb różnych grup, dajesz przykład innym, jak ważne jest tworzenie przestrzeni, które uwzględniają potrzeby każdego człowieka.

Pamiętaj, że kluczem do sukcesu jest współpraca z ekspertami i osobami z doświadczeniem w obszarze dostępności, a także otwartość na sugestie uczestników. Każde wydarzenie, które jest naprawdę inkluzywne, staje się przestrzenią, gdzie różnorodność nie jest przeszkodą, lecz wartością, która wzbogaca całość. Dziękujemy za Twoje zaangażowanie i życzymy powodzenia w organizacji wydarzenia, które będzie dostępne, przyjazne i niezapomniane dla każdego uczestnika!

---

*Poradnik zrealizowano w ramach zadania „Transport zbiorowy w województwie śląskim dostępny dla osób z niepełnosprawnościami” sfinansowanego ze środków Narodowego Instytutu Wolności - Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego w ramach Rządowego Programu Rozwoju Organizacji Obywatelskich na lata 2018–2030 PROO*

